

Z P R A V O D A J

pro obyvatele, rekreanty a návštěvníky

Kunratice - Lipnice - Studený
Září 2013 - ročník XVIII. - číslo 9

SLOUPEK STAROSTKY

Vážení spoluobčané,

ani jsme se nenadáli a po teplém a suchém létu je tu opět podzim. Vlaštovky už jsou na cestě do teplých krajin, škola volá a my abychom už pomalu přemýšleli nad vánočními dárky. Meteorologové slibují pěkné indiánské léto, tak snad budeme mít ještě dost času na práci na zahradách i v obci. Čekají nás ještě nějaké dodělávky na cestách a komunikacích, úprava fotbalového hřiště, poslední sekání trávy, ale hlavně zpracování a rozvoz palivového dřeva, které nám leží v lese.

Začal nový školní rok. Prvnáčkům přeji hodnou paní učitelku a spoustu nových zážitků, aby se jim ve škole líbilo. Všem ostatním žákům a studentům přeji mnoho úspěchů.

Příjemný konec léta všem přeje

Vaše starostka Květa Božiková

POPLATKY ZA ODPAD

jsou splatné do konce října.

Připomínáme, že druhá splátka poplatku za odpad je splatná do 31.10.2013. Ještě je mezi našimi poplatníky dost těch, kteří ještě nemají uhrazenou ani první splátku. Již několikrát jsme upozorňovali, že obec musí hradit faktury za likvidaci odpadu každý měsíc a to na úkor jiných vydání na zlepšení života v obci. Peníze vybrané na konci roku už nám moc nepomohou.

OBEC ŠETŘÍ, KDE SE DÁ

Přesto, že obec stále obrací každou korunu, letos jsme nejvíce peněz investovali do oprav a úprav komunikací. Na druhou stranu se snažíme šetřit na běžných výdajích za pohonné hmoty, telefon, internet a další služby. Při nákupu služeb a materiálu hledáme nejnižší cenu. Letos jsme díky vyřešení problémů s vodovodem nemuseli zaplatit ani korunu SčVaKu za pitnou vodu. Avšak nemůžeme ovlivnit nárůst cen za povinné rozbory vody, el. energii, pohonné hmoty a další služby. Vždyť to všichni znáte z domácností. Obecní rozpočet je vlastně stejný, jako ten váš domácí. Bez zadlužení si nemůžeme dovolit investovat do toho, na co nemáme příjmy.

ZASEDALO ZASTUPITELSTVO OBCE

Členové Zastupitelstva obce Kunratice na svém zasedání dne 29.8.2013 projednali a schválili:

- kontrolu usnesení z minulých zasedání
- zprávu o činnosti obecního úřadu (oprava komunikací, vykopání pařezů a obnova cesty do lesa, přechod na bezdrátový a levnější internet)
- záměry pro příští období (koupí nového křovinořezu, rozšíření mostu ve Studeném)
- rozpočtové opatření č.1, kterým se navyšuje vyrovnaný rozpočet o 86 tis. Kč
- připomínky a návrhy od občanů

ZAJÍMAVOST - PLANÝ PYROTECHNICKÝ POPLACH

Při hloubení strouhy podél komunikace bagrista vyhrábl něco, co vypadalo jako ruční granát. Přivolaná hlídka Policie ČR ve spolupráci s naším pracovníkem pak zjistili, že se nejedná o žádnou nevybuchlou municí, ale o sací koš s kouskem hadice. Naštěstí jsme tedy nemuseli volat pyrotechnika z Teplíc. Ale vzrušující to bylo!

Napoleon a zdravotnictví

Bitva u Chlumce po poslední vítězné bitvě u Drážďan, připomínaná v těchto dnech, znamenala před dvěma sty lety pro Napoleona I. počátek ústupu ze slávy. Vliv jeho státnické geniality a organizačních schopností však vnímáme dodnes. Například v organizaci zdravotní péče. Předpisy z doby Napoleonovy vlády se staly základem zdravotních zákonů v ostatních evropských zemích včetně Česka.

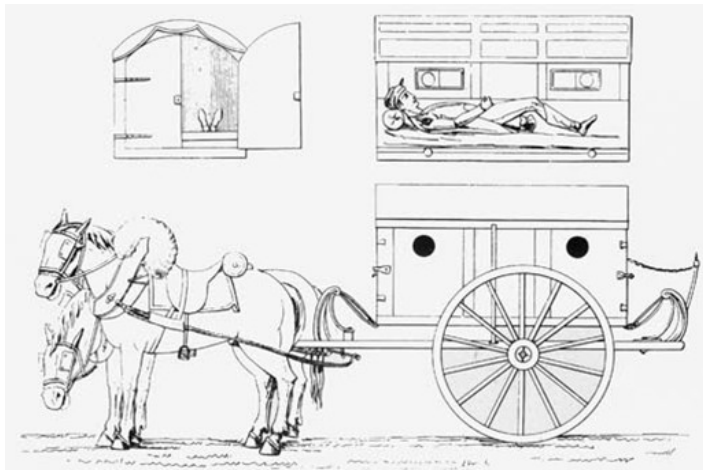
Podle zpráv současníků i jeho lékařů měl Napoleon odpor ke složitým jednáním a procedurám, miloval okamžité náhlé nápady vedoucí k rychlým výsledkům. Dokázal se obklopit odborníky a pozorně jim naslouchat. Sám se přesně dotazoval a okamžitě rozhodoval o záměrech se širokým dopadem. Svými zásahy změnil základy správního, právního, finančního a průmyslového uspořádání země, stanovil zásady vědecké a vzdělávací činnosti, včetně zásadních změn v organizaci zdravotní péče.

Vykonávání lékařské praxe bylo stanoveno zákonem v roce 1803. Lékařství, chirurgie a výchova lékárníků byly podmíněny čtyřletým studiem zakončeným povinnými zkouškami s obhajobou disertační práce. Popis požadovaných znalostí a dovedností byl zpracován důkladně a velmi detailně.

Studium bylo placené, avšak poplatky byly proti předrevoluční době značně nižší ve snaze umožnit studium širším vrstvám. Předpisy byly zpracovány do detailů, například včetně popisu úředního obleku profesorů lékařských fakult či povinnosti bezplatných přednášek. Vzdělávání lékárníků bylo osmileté, povinnými se staly kontrolní inspekce v lékárnách. Byla ustanovena komise povolující nové léčebné prostředky a současně dohlížející na přiměřenou odměnu za objev léku. Byly dokonce vypsány první „granty“ – finanční odměny za výzkum elektřiny. Šlo patrně o přímé navázání na výsledky výzkumů Marata.

K nejvýznamnějším hygienickým opatřením Napoleonovy éry patří nařízení o stavbě studní a čistotě pitné vody, podpoře minerálních pramenů a o desinfekci minerálními vodami (tj. solnými roztoky), o péči o hluchoněmé, žebračky, duševně nemocné, o organizaci nemocniční péče, o opatření proti šíření zápachu a zdraví nebezpečných výparů z manufaktur a dílen, o zakládání hřbitovů a pohřbívání. K nejdůležitějším nařízením patří císařský dekret z 16. března 1806 o očkování proti neštovicím. Na jeho propagaci byly stanoveny odměny. Pečlivě vedené záznamy uvádějí ve Francii v následujícím roce již 510 953 očkovaných osob.

Požadavky na zdravotní péči byly ovlivněny vojenskými potřebami a poznatky z válečných výprav. Zpracovávání nových surovin ze zámoří, pěstování brambor, kopání odvodních kanálů a především úpravy pitné vody přispěly ke zlepšení životních podmínek. Duševní choroby se začaly léčit, duševně choří přestali být zavíráni do vězení. Rozpoznání chorob, jejich projevů i léčení začalo dostávat svůj řád založený na anatomických studiích a pečlivém zkoumání fyziologických projevů a v neposlední řadě i na využívání nových objevů. Napoleon zavedl vojenský poradní sbor z nejlepších lékařů a chirurgů. Jeho lékaři zavedli pohyblivá nosítka a sanitní povozy tažené koňmi a pohyblivé lazarety, kláštery a kostely sloužily po desinfekčním vykouření sírou, natření dehtem a vymalování vápnem jako nemocnice. V době před asepsemi a anestézií se operovalo hlavně rychle. Amputace probíhaly v průběhu několika minut. Obtíže byly hlavně v doléčování zraněných a v léčení nemocných. Velkým problémem byly záněty očí vedoucí až k oslepnutí, tetanus a mor. Toto onemocnění lékaři s Napoleonovým souhlasem nenazývali pravým jménem a neoznačovali ji jako nakažlivou. Napoleon dokonce k zachování dobré nálady a k ochraně před panikou navštívil nemocné v nemocnici. Zdravotnický personál se kromě mytí chránil maskami a ochranným oděvem namočeným v octu. Základem léčby bylo umývání kůže, otevírání hlíz a jejich krytí obvazy. Jako preventivní prostředek proti blechám přenášejícím morovou nákazu objevili vojenští lékaři (Larrey) profylaktický účinek oleje vtíraného do kůže. Ve Španělsku trápila vojáky „madridská kolika“,

prudce probíhající a často smrtelně končící střešní zánět. S průjmovými chorobami, tyfem, omrzlinami a se snětí související s válečnými útrapami se potýkala vojska při ruském tažení. K zajímavostem patří zprávy o následcích nemírného požívání nekvalitního alkoholu. Sám Napoleon bojoval od dětství s četnými chorobami a čelil jim svou silnou vůlí se snahou svá trápení překonat. Jsou známy jeho problémy s nedostatkem vitamínu D a patrně i s následky zánětu jater. Porucha činnosti štítné žlázy a podvěsku mozkového (hypofýzy) byly v mládí provázeny neurotickými projevy. Intenzivní práce, chudá strava a nedostatek spánku s chronickými kožními chorobami (pravděpodobně ekzémem) spolu s následky prodělané malárie a patrně i tuberkulózy podlomily mladému důstojníkovi zdraví. Své zdravotní problémy překonával Napoleon vůlí a před svým okolím se je snažil skrývat. Stěží jim však odolával zhruba od svých čtyřiceti let. Ztloustl a dopřával si výrazného odpočinku, objevily se deprese. Naplno propadl chorobným stavům v době svého zajetí a vypovězení do nezdravého vlhkého prostředí ostrova Svaté Heleny. Paradoxně právě v té době, kdy nejvíce potřeboval lékařské ošetření, mu nebyla společnost věhlasných francouzských lékařů povolena. Přidaly se problémy s reumatismem, úporný kašel, bolesti hlavy, bolesti zubů a krvácení z dásní, pravděpodobně jako projev nedostatku vitamínu C. Závažné projevy smrtelné choroby se zduřením mízních uzlin, bolestmi v oblasti jater a ledvin, nespavostí, dušností, otoky a s bušením srdce se od roku 1817 zhoršovaly až ke krizi koncem roku 1820. Síť Napoleonovi rychle ubývalo a po zvracení černé tekutiny a zrychlení frekvence srdečního tepu 5. května 1821 v šest hodin odpoledne zemřel.

Literatura:

1. Chevalier AG. (1940): *O stavu přírodních věd a lékařství ve Francii v době Napoleonově.*

Měsíčník Ciba 7, 9:248-253.

2. Neumann W. (1940): *Zdravotnictví v Napoleonově zákonodárství. Měsíčník Ciba 7, 9:275- 276.*

V době, kdy si připomínáme 200 let od neúspěšného pokusu části Napoleonovy armády vedené generálem Vandammem projít Podkrušnohořím do Čech a dobít Prahu, stojí za to si připomenout, že mezi námi žije pan A. Krenke, potomek německého lékaře, který se ve službách carské ruské armády zúčastnil bitvy u Slavkova. Ustupoval s ní během Napoleonova tažení a staral se o raněné jako hlavní lékař vojenského lazaretu v Oděse. Do Čech se již nevrátil, takže bitvy u Chlumce se nezúčastnil. V Rusku dosáhl nejvyšších poct jako hlavní válečný lékař a zemřel v Sankt Petěrburku

Stanislav Tůma, Studený e.č. 49

Vážení, u příležitosti uctění 280. výročí slavnostního vysvěcení Lipnické mariánské kaple v Hluboké rokli (mezi Lipnicí a Studeným) Vás zveme na setkání u kapličky, které se bude konat v sobotu 7. září 2013 od 14 hodin.

Budeme velmi potěšeni, pokud se tohoto setkání budete moci zúčastnit.

Za členy Občanského sdružení pod Studencem Jitka Tůmová

* * * * *

V měsíci září oslaví své jmeniny:

**Adéla, Daniela, Marie, Radka,
Ludmila, Andrea, Václav a Michal**

Životní jubilemu oslaví:

**Tomišková Jana
Koupar Jiří**

*Všem oslavencům přejeme hodně zdraví,
štěstí, lásky a úspěchů.*

* * * * *

Pel-mel

rad, informací a zábavy

Citát: [Mark Twain](#)

„Rozdávat rady je zbytečné. Moudrý si poradí sám a hlupák stejně neposlechne.“

Pranostika:

Teplé září - dobře se ovoci i vínu daří.

Bouřka v září - sníh v prosinci.

Září, na léto jde stáří.

Příspěvek pro ponaučení od našeho čtenáře

Drobný kolibřík rudokrký, který váží jen 3 gramy, migruje každoročně mezi Aljaškou a středním Mexikem. Pokud bychom vyjádřili jeho výkon v poměru k délce těla, jedná se o nejdelší ptačí tah vůbec.

Vztaženo na hmotnost má kolibřík nejvýkonnější svaly ze všech zvířat.

Svaly vznášejícího se kolibříka „spalují“ 133 wattů na kilogram hmotnosti. Porovnejte to s nožními svaly maratonského běžce, které spotřebovávají asi 15 wattů na kilogram.

Prvňák

Dneska je ten velký den,
kdy už budu školákem!
Ráno vstanu pěkně včas,
ať nemusím pospíchat.

Hned po ranní hygieně
říkám mámě: "Tak už jdeme!"
Ale ještě máme čas,
stihnu se i nasnídat.

Už se těším do školy,
na děti i úkoly
i na paní učitelku.
Už půjdeme- za chvilenuku.

